

vsaj nekoliko pobudi in poživi, nas, sinove boginje Atene, ki s praznim tistim, čemur se po grški pravi *στέμυχος*, študiramo „carmen fratrum arvalium“ . . .

Končno, dragi oče, Vam moram zaupati še to — nikar se ne ustrašite — da sem se na Dunaju že grozno pohujšal. Začel sem prebirati — prepovedane knjige. Kako so nas na gimnaziji svarili pred Freundom! Slikali so nam ga kot pravo pogubo, naravnost kot grob za dijaka. — In v svetem strahu — ker sem bil pozabil tisti dobri rek: non iurare in verba magistri! — sem revež verjel in se skrbno ogibal Freunda in njegovih prevodov. A moj prijatelj Ivan Ivančič, ki je morda najboljši filolog na vseučilišču, mi je dal ta-le svet: „Fant, bodi pameten, pa začni pridno čitati klasike; pri izpitu g'edajo največ na to, da je kandidat mnoge bral. Čitaj pa s Freundom!“ In tako sem dobil v knjižnici „Slovenije“ cel kup starih Freundov, in sedaj čitam kar od konca, začeni s Cezarjem „de bello Gallico“. Pričel sem z drugo knjigo. V eni uri prečitam 10 — 15 poglavij, sčasoma pa jih bodem gotovo še več. In kako se to prijetno čita s Freundom! To gre izpod rok, kakor bi lešnike trl. In česar sam ne bi zapazil gledé sloga, slovnice itd., na to me opozori Freund. — Sedaj šele vidim, kako krasno piše Cezar, sedaj umevam namen, ki ga je imel pri opisovanju svojih „Spominov“. V četrti šoli je, po mojih mislih, dijak še premalo zrel, da bi umeval tendenco pisate-

ljevo; zato je škoda, da ga dobi tedaj v roke. A še nekaj spoznavam sedaj: da je moral biti namreč W. Freund, ki je komentiral vse grške in latinske klasike, vkolikor se čitajo na gimnaziji, naravnost ženialen človek. S kakšno lahkoto in sigurnostjo razloži najtežja mesta; koliko vé; kako vidi vse finoče sloga — to je občudovanja vredno. In profesorji ga preganjajo! To je naravnost herostratsko početje! Sedaj obžalujem, zakaj ga nisem v gimnaziji rabil. Ako bi ga bil vzel v roke potem, ko sem z veliko težavo prepariral samostojno dotično poglavje, bi se bil ognil marsikakšni veliki zmoti v umevanju mest, in prevajanje bi bilo šlo v toli glaje, elegantneje. Najprej samostojno, s slovarjem, potem ženialnega Freunda v roko — to bi bilo pravo! In tako vidim sedaj, da moram izbiti iz glave marsikak predsodek, ki sem ga prinesel z gimnazije. Če je predsodek zoper Freunda najnevarnejši, je pa še — nerešeno vprašanje. Sicer pa bom sedaj še bolj priporočal vsakemu: „Non, non iurare in verba magistri!“

Tako, dragi oče, vsaj nekoliko vidite, kako se nam godi v tem velikanskem hramu modric. „Brešna“, ki ste mi ga dali na pot, je še za dober mesec; kaj potem, vprašuje s skrbjo

vse domače pozdravlja

Vaš

Ivan.

Srcé — knjiga.

V srcá sem našega prodril globino,
v nji tajnih črk zasledil sem skrivnost.
Ko me v slovó vzljubíla je mladost,
v srcá sem našega prodril globino
in skritih slóv razrešujoč modrost
skelečo v prsih čutil bolečino . . .
V srcá sem našega prodril globíno,
v nji tajnih črk zasledil sem skrivnost.

Srcé je naše, bratje — božja knjiga,
v njo Stvarnik je zapisal zákon svoj —
Kakó strmél le-tù je pògled moj!
Srcé je naše, bratje — božja knjiga,
iz srca človek brísati se boj,
kar od Bogá je, da nas k Bogu dviga! . . .
Srcé je naše, bratje — božja knjiga, -
v njo Stvarnik je zapisal zákon svoj.

M-1.